

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antonii Mvsae Brasavoli Medici Ferrariensis Examen
omnium Trochiscorum Vnguentorum, Ceratorum,
Emplastrorum, Cataplasmatumque, & Collyriorum**

Brasavola, Antonio Musa

Venetiis, MDLI

Senex. VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70720)

Misce cum aqua saxifragie quorum unusquisque sit unius drachmæ pondere, qui præbeatur uel ex uino albo potentiore, uel ex aqua capillorū ueneris uel saxifragie. S E. Non mihi displicet te hos adduxisse, quibus uteris trochiscos, & quos ego in meo seruo in tui gratiam pharmacopolio. BRAS. Aliud trochiscorum genus in examen afferendum est.

S E N E X. VI.

Sua sponte trochisci de absynthio accedunt. BRAS. Multis sunt nominibus digni, ut & absynthium ipsum nobilissima est herba, sed eia cōpositionem quam paras referto. S E. Ego Mesue compositionem paro, quam antiquis febribus conferre dicit, & hepatis obstructiones, ac stomachi aperire, stomachū confortare, & mēbris nutritionis cōferre, apētītumq; excitare. BRAS. Ego his frequenter utor in longis morbis, in quibus uentriculus, & iecur prauè affecta sunt. at cōpositionem referto. S E. Iā attuliffem nisi me interceptiffes. BRAS. Fieri non potest quando aliqua occurrunt loquenda quā aliquando homo loquatur. S E. Hæc est apud Mesuem horum trochiscorum de absynthio cōpositio.

Recipe Rosarum

Absynthij

Anisi

Sing. drachm. II.

Rhaued

Succi eupatorij

Asari

TROCHISCORVM EXAMEN. 43

Apij	}	Singulorum drachm. I.
Amyg. amararum		
Spicæ		
Mastiches		
Folij		

Fac trochiscos cum succo endiuæ, da cum succo herbarum
 BRAS. Quid intelligit per herbarum succum? SE.
 Herbarum supradictarum, supradictæ uero sunt eupa-
 torium, apium, asarum, absynthium. BRAS. Intelli-
 gis ne omnium harum herbarum? SE. Omnium pror-
 sus in compositione positarum. BRAS. Præberes ne
 tu hos trochiscos cum illarum herbarum succo? SE.
 Præberẽ maxime, nisi ægrotus refugeret, tñ in præsen-
 tiarum summuntur cū aquis ui ignis eliquatis. BRAS.
 At ego semper præbeo cum aliquo syrupo iecori, et uē-
 triculo proprio, uel febr̄i cōuenienti, fiuntq; syrups ex
 herbarum succis, iccirco cum bysantino præbentur hi
 trochisci, uel cum alijs affectui proprijs. at quid accipis
 per Rhaued? SE. Rha barbarum simpliciter. BRAS.
 Probẽ agis, nam cū simpliciter Rhaued dicitur uel ra-
 dix, illa per excellentiam intelligitur, quæ Barbarica
 radix uocatur, nã oēs alias pfectione superat radices, ic-
 circo simpliciter proferendo radix ista intelligitur, &
 apud Mesuem potissimũ radix de sceni intelligitur, quæ
 est exquisitissimum, rha barbarum. SE. Cur nõ uocã-
 tur trochisci de rosis, uel de anisis, ut de absynthio nomi-
 nati sunt, cum hæc sint in æquali pondere in composi-
 tione cum absynthio? BRAS. Quantum sit de rosis ad
 sunt alijs uocati de rosis trochisci, de absynthij uero po-

tius quam de anisis nominati sunt, quia absynthium magis efficax est ad intentionem, ad quam confecti sunt trochisci, quã anisum. Adde paulo post Mesuem trochiseos de anisis posuisse, propterea nõ ab re fuit ut hi ab absynthio denominationem sortirentur. S E. In meo phar macopolio folium quoddam habeo, quod Venetijs emi, & simplici uocabulo folium nominant, & dicunt esse ex India Venetias euectum, et esse uerum folium, tamen postea audiui non esse uerum folium, cui profecto descriptio non quadrat. B R A S. Folium quod malabathrũ antiqui uocarunt, nõ habetur in Italia, nec ad nos ab Indis defertur, tamen Indi folium quoddam habent quod masticant ad halitus suaueolentiã incitandam, & ego folium istud nactus sum ab Illustri Beatrice de Luna Lusitana. nobilissima uirago hæc ab indis Ferrariam illud uehi iussit, nomen quo illud nominant Indi à malabathro deflexum est, nã ipsi appellant hoc folium Betre ab Arabibus tambul uocatur. Frutex est surculosus folijs iuglãdibus, maioribus, pinguioribus, frangi cõtumacibus tribus per medium concurrentibus neruis, suauiter spirantibus cum recentia sunt, sicca quendam lauri gustum sub lingua referunt, ubiq; ferè in tota India præueniẽs, cultu, et sine cultu nascitur, cultũ magis probatur. Indi foliũ, et fructum quod Arecam nominat, et calcem ostreorum simul miscent, medicamẽtumq; componunt ad abstergẽdos dentes aptũ, ad uẽtriculũ firmadũ, ad habitus inculpatos reddẽdos, uice pacis hoc foliũ inter sese offerũt. Illustris Beatrix de Luna mulier, si quæ alia in toto orbe sit, solertissima non tantum me participem fecit malabathri, sed et ipsius historiam, ac dotes scriptis tradidit

didit. SE. Tu igitur malabathrum habes? BRAS. Habeo, et in gratiã. Illustrissimi HERCVLIS Ducis nostri pro cõficienda theriaca seruo. SE. Quomodo scis tu illud esse folium? BRAS. Quia apud Indos nulum aliud inuenitur quam istud foliũ, quod in pretio sit, nec aliunde affertur, cui Dioscoridis figura conueniat, imo nec Dioscorides, nec Galenus, nec Plinius ipse de folio exquisite locuti sunt, sed de eo loquuntur tanq̃ de re ignota, neq; aliud ẽ præter hoc foliũ i India quo ad suaueolentiã excitadã utatur. SE. Nõ ne portionẽ aliquam huius folij mihi impartieris, ut trochiscos hos exquisite conficere possim? BRAS. Non ne dixi tibi me in gratiam Illustrissimi Ducis nostri hoc folium seruare? SE. Quid ergo à me folij loco accipiendum erit? BRAS. Lege Galeni succedanea, & uide qd malabathri loco ponat: hoc. n. accipies, & absq; trochiscis de absynthio tuũ non erit pharmacopolium. SE. Quid tandem pro malabathro Galenus accepit, & quid illi substituit? BRAS. Nardum indicam. SE. Habemus ne indicam nardum. BRAS. Quid ni. SE. Est ne illa uulgata quam Venetijs emimus? BRAS. Illa est, & illa in quã quæ cũ tenuioribus capillamētis cæteris odoratior est. SE. Reperitur ne apud antiquos pastillorum de absynthio compositio? BRAS. Apud Græcos nõ reperitur, at apud Arabes multæ scriptæ sunt compositiones, quæ in aliquibus conueniunt, in alijs differunt, Nicolaus autem Alexandrinus capite noningentesimo, septuagesimo tertio compositionem quãdam refert trochiscorum hepaticorum, & ictericorũ quæ ex quinq; simplicibus in Mesue positis constat, nimirum dicit.

f iiij   Recipe

BRASAVOLI

Recipe amygdalarum	}	} Acqualia pondera
purgatarum		
Absynthij		
Asari		
Anisorum		
Apij	}	}

Aqua quod sufficit. hæc omnia cribrata confice, & trochiscos in forma, cumq; opus fuerit cum uino dabis: SE. Hæc simplicia in Mesue cõpositione prorsus sunt, si per amygdalas amaras ipsas intelligamus, sed à Mesue multo plura dicuntur. BRAS. Reperitur & apud Galenum trochiscorum amarorum compositio in octauo de Compositione medicamentorum secundum locos quam ad stomachicos ualere dicit, & cœliacos, uentrem molliare, ad somnum facere ex comentarijs Aphrodæ, ualet etiam uesicæ, & colli uitij.

Recipe Apij seminis drach. VI.
 Anisi tantundem
 Piperis albi sexquidrachman
 Castorei drach. II.

Myrrhæ	}	} Singulor. drach. I. et sem.
Nardi gallicæ floris		
Opij		
Cinnamomi		

Absynthij comæ drach. III.
 Aloes obolos III.

Mastiches

Mastiches drachm. I.

Ex aqua pastillos formato triobolares, aut drachmales, et dato cum aqua cyatis tribus SE. Possunt & pastilli de absynthio uocari, quia absynthiū recipiunt, et ob ipsum potissimum sunt amari. BRAS. Neq; intētionem euariant pastillorum de absynthio, quāuis hic opium ponatur. At Galenus apponi dixit, quoniam medicamento author uoluit simul conficere medicamentum exiccans & anodynon, quodq; somnum induceret. Actuarius etiam in libello de Medicamentorū cōpositione pastillos quosdā refert amaros uocatos ad intentionē trochiscorū de absynthio Mesue: inquit uero trochiscus amarus, qui opitulatur stomachicis: item iocinorosis, lienosis, & regio morbo laborantibus: ita uero conficiuntur.

Recipe sem. Apij

Asari

Absynthij

Anisorum

Amygdalarum amararum

Singulor. unc. II.

Misceantur.

SE. Idem sunt cū Nicolai Alexādrini de absynthio trochiscis. At cum non referat, quo liquore confici debent? BRAS. Cum nihil ab authore dicitur, accipe uel aquā puram, ut Nicolaus facit, uel liquorem alium qui sit ad compositionis intentionem. Auicenna (ut ad Arabes redeamus) duas ponit trochiscorum de absynthio compositiones, quarum una hæc est: non enim adeo sunt spernēdi Arabes, ut eorum compositiones nunq̄ adducātur.

Recipe

Recipe Anisorum

Absynthij

Asari

Seminum apij

Amygda. amararum

Sing. partes æquales.

Conficiantur cum aqua frigida, & fiant trochisci, & dē tur in potu. SE. Idem sunt cum prædictis. BRAS. Auicennæ compositionem adducere uolui, ut eandem esse cum prædictis nosceres: Auicēnaq; dicit ad aliquas febres conferre, esse aperitiuos ualde, & prouocatiuos, & appetentiam proritare. SE. Postea quam primam horum trochiscorum apud Auicennam compositionem retulisti, & secundam afferre ne graueris. BRAS. Ita dicit Auicēna. Trochisci de absynthio alij facientes ad hepar, & ad splenem, ac stomachum, & febrē tertiam, & triangulam: ita uero conficiuntur.

Recipe Anisorum aur. II.

Asari

Absynthij rom.

Seminum Apij

Amygdalar. excor-

ticatarū

Mastiches

Spicæ

Singular. aur. I.

Aloes

TROCHISCORVM EXAMEN. 46

Aloes succotrim
Folij Indi

Singulor. aur. I. & sem.

Succi eupatorij aur. I.

Terantur, & conficiant, & informētur trochisci. S E.
Hæc cōpositio aliquo modo similis est compositioni Mesue. BRAS. Similis profecto præterquā in aloë, quæ in hac ponitur compositione, et in illa Mesue Rha barbarum, & in Mesue compositione adsunt rosæ, quæ in Auicennæ compositione absunt. S E. Audiui & apud alios authores alias esse compositiones ab his differētes. BRAS. Adsunt profecto, & ad eandem sunt intentionem: nam Serapio in septimo tractatu, ubi de Antidotis uerba facit. Trochiscos de absynthio refert, quos ait obstructions in hepate aperire, & conferre ad febrem antiquam, & urinam prouocare.

Recipe Absynthij

Anisorum

Asari

Sem. apij

Amyg. amararum

Singul. partes æquales

Terantur, & cum aqua conficiantur. S E. His similes sunt quos Actuarius descripsit. BRAS. Immo idem sunt, & eadem præcise habent simplicia. Duæ etiam reperiuntur apud Halybatem horum trochiscorum compositiones, quas breuitatis causa, cū eadē ferè sint, præmittere decreui. S E. Per herbarum succum, herbarum

rum

BRASAVOLI

rum in compositione positarum intellexisti, cur nō aliarum herbarum, cum herbae hae in cōpositione iam sint? BRAS. Nihil refert, & si in compositione sint, iterum eas in succum redactas assumere: tamen si tibi placuerit intelligere poteris illarum herbarum succum ex quibus fit syrupus acetosus de succis herbarum, et infusio fit de herbarum succis: poteris per herbarum succos, illos intelligere ita à Mesue uocatos. SE. Tandem quae sunt hae herbae, ex quibus hic syrupus conficitur? & simpliciter hic succus herbarum succus dicitur? BRAS. Sunt indiuiua, lupulus, buglossum, borago, apium, & foeniculus. In hac uero compositione non est accipiendus omnium harum herbarum succus, sed tantum foeniculi succus, et lupulorum: tamen res haec minimi negocij est, nec magni refert an hic, an ille sumatur, modo intentioni non sit oppositus. nos cū syrupo aliquo semper praebemus, uel cum aliquo decocto ad trochiscorum intentionem ualente, et cum trochiscis de capparibus nonnunquam commiscemus, praesertim quando simul adest in liene durities. SE. Ob hoc & consequenter de trochiscis de capparibus uerba faciamus. BRASA. Sunt ne in tua scheda per hunc ordinem dispositi?

SENE X. VII.

Hoc nihil refert, modo trochisci de Capparibus sub examen ueniant. BRAS. Iam igitur ueniant: posteaquam hic de illis tibi pertractare placuit. At compositionem quam paras referto. SE. Paro cum omnibus alijs totius Italiae pharmacopolis compositionem Mesue quae ex his conficitur.

Recipe